

1. Kaupunginvaltuusto

nasta lastensuojeluviranomaisten kanssa. Lisäksi hoitajat havaitsivat, ettei lastensuojeluviranomaisilla ollut lakiin perustuvaa oikeutta puuttua ko. toimintaan. Nykyään tarkastetaan viraston toimesta vain sellaiset uudet perhepäiväkodit, joissa on hoidettavana vähintään 5 lasta, jos niistä on ilmoitettu virastoon. Lisäksi tutkitaan kodeissa ilmenevät epäkohdat, jos niistä tehdään ilmoitus. Valmisteltavana olevan uuden lastensuojelulain mukaan tullaan lasten päivähoito saattamaan kunnallisten viranomaisten valvontaan. Tämän toimenpiteen avulla ei kuitenkaan voitane kokonaan ehkäistä vanhempien ja hoitokotien välisiä yksityisiä sopimuksia. Lautakunnan mielestä olisi perhepäivähoitoa koskevat kysymykset perusteellisesti selvitettävä.

Tämän tulisi kuitenkin tapahtua vasta uuden lastensuojelulain vahvistamisen jälkeen. Kaupunginvaltuusto päätti todeten, että kaupungin alueellisesti laajetessa ja sen asukasluvun kasvaessa on lasten päivähoitokysymyksen tarkoituksenmukainen järjestäminen muodostunut Helsingissä polttavaksi ja kiireelliseksi sosiaalisiksi kysymyksiksi ja että erityisesti nuorten avioparien ja yksinäisten äitien kohdalla on lasten päivähoitomahdollisuuksien järjestäminen suoranainen ansiotyössä käymisen edellytys, edellyttää kaupunginhallituksen ryhtyvän kiireellisesti toimenpiteisiin lasten päivähoitokysymyksen selvittämiseksi ja havaittujen epäkohtien poistamiseksi (25.5. 403 §).

5. Opetus- ja sivistystoimintaa koskevat asiat

Kansakoulutoimi

Kolmannen vuosiluokan perustaminen suomenkielisten kansakoulujen kansalaiskouluun. Suomenkielisten kansakoulujen johtokunta oli todennut, että oppivelvollisuutensa suorittaneet 14—15-vuotiaat tytöt ja pojat, jotka eivät ikänsä puolesta vielä päässeet ammattioppilaitoksiin eivätkä elinkeinoelämän palvelukseen, olivat vaarassa tottua joutilaisuuteen ja ehkä joutua huonoon seuraan. Tämän estämiseksi johtokunta esitti, että suomenkielisiin kansakouluihin perustettaisiin kokeilutarkoituksessa enintään neljän oppilasluokan laajuinen vapaaehtoinen kolmas vuosiluokka, jonka opetussuunnitelmasta päätettäisiin luokan tultua perustetuksi kansakoululainsäädännön mukaisessa järjestyksessä. Ammattioppilaitosten johtokunta ei puoltanut mainittujen luokkien perustamista, koska johtokunta uskoi toimenpiteen vähentävän ammattikouluihin pyrkijöiden määrää. Kansalaiskoulun toisen luokan oppilailla oli mahdollisuus päästä välittömästi jatkamaan

koulunkäyntiään ammattikoulussa, jos he sen vuoden aikana täyttäisivät 15 v. Mikäli kolmannen luokan perustamista kokeilumielessä kuitenkin pidettäisiin tärkeänä, olisi opetusohjelmassa pääpaino pantava yleissivistäviin aineisiin eikä ammattiin tähtäävään opetukseen. Suomenkielisten kansakoulujen johtokunnan käsityksen mukaan oli asiaa tarkasteltava sen pienehkön nuorisoryhmän kannalta, joka ammatinvalinnan ohjauksen piiritoimiston ilmoituksen mukaan oli työttömänä kansalaiskoulun päätettyään. Näiden työelämäänsä sijoittamattomien henkilöiden luku Helsingissä oli n. 90—110 henkilöä ikäluokkaa kohti. Huomattavalle osalle heistä ei kypsymättömyyden vuoksi ollut voitu osoittaa työpaikkaa tahi he eivät sopeutumattomuutensa vuoksi pysyneet työpaikoissaan. Kaupunginvaltuusto päätti oikeuttaa suomenkielisten kansakoulujen johtokunnan perustamaan 1.8.1967 lukien enintään neljän oppilasluokan laajuisen kansalaiskoulun vapaaehtoisen kolmannen vuosiluokan. Kaupunginhallitusta kehoitettiin asettamaan so-

siaali- ja ammattikouluviranomaisten yhteinen työelin tutkimaan toimenpiteitä, joilla voitaisiin aloittaa lievästi kehitysvammaisten oppivelvollisuutensa suorittaneiden nuorten henkilöiden kykyjen ja taipumusten mukainen ammattikoulutus pyrkimyksenä saada tällä koulutuksella näille nuorille ammattitaito ja työpaikka elinkeinoelämässä (5.10. 715 §).

Ruotsin- ja englanninkielen opetuksen järjestäminen suomenkielisissä kansakouluissa. Kaupunginvaltuusto päätti v. 1965 muuttaa Helsingin kaupungin kansakoulun ohjesäännön 2 §:n siten, että kansakoulussa opetetaan kansakoululain 5 ja 6 §:ssä lueteltujen aineiden lisäksi osalle oppilaita toista kotimaista ja osalle englannin kieltä. Kouluhallitus on vahvistanut muutoksen. Edellä olevan johdosta kaupunginvaltuusto päätti perustaa varsinaiseen kansakouluun 1.8. lukien 10 ruotsinkielen ja 10 englanninkielen opettajan virkaa, joista yhden ruotsin ja yhden englannin kielen opettajan virkaan kuuluu velvollisuus ohjata ja valvoa suomenkielisten kansakoulujen kieltenopetusta. Virkojen palkkaus määräytyy valtion A 19 palkkausluokan sekä kansakoulun ohjesäännön 23 §:n mukaan siten, että virkojen haltijoilta vaaditaan kansakoulun toisen kotimaisen kielen ja vieraiden kielten opetuksen järjestämisestä annettussa asetuksessa säädetty kelpoisuus. Virat päätettiin jättää vakinaisesti täyttämättä 31. 7.1969 saakka (6.4. 279 §).

Edellä olevien päätösten johdosta katsottiin käsitellyiksi vtt Hyvösen, Salon ja Voipion ym. aloitteet, jotka koskivat toisen kotimaisen ja vieraan kielen opetuksen aloittamista kansakouluissa sekä yhdeksännen luokan perustamista kansalaiskouluihin (8.6. 463 §, 5.10. 722, 723 §).

Tutkimuksen suorittamista ns. O-luokkien aloittamiseksi kansakouluissa koskevassa aloitteessaan olivat vt Vuorela ym. huomautaneet, että naiset lähivuosina yhä enemmän tulevat mukaan työelämään, mihin vaikuttaa mm. 40-tunnin työviikon toteuttaminen.

Tällöin tulee olemaan huutava puute lasten päivähoitopaikoista. Koska kaupungin lastentarhoissa ja -seimissä on jatkuvasti kasvavaa paikkapulaa ja samalla etenkin Kanta-kaupungin alueen kouluista vähenevät oppilaat, olisi syytä harkita O-luokkien kokeilemista kansakouluissa. Tällöin pääsisivät 6-vuotiaat koulun suojiin ja lastentarhoista vapautuisi suuri määrä paikkoja nuorempia lapsia varten. Nykyisin lapset ovat yleensä hyvin kehittyneitä ja näin ollen kestäisivät fyysisesti koulun O-luokan, jonka ohjelman tulisi muistuttaa lastentarhojen ylintä astetta. Tämän vuoksi olisi nopeasti tutkittava, mitä mahdollisuuksia on aloittaa O-luokat kaupungin kansakouluissa 6-vuotiaille. Suomenkielisten kansakoulujen johtokunnan ilmoituksen mukaan ei voimassa olevan kansakoululainsäädännön perusteella kansakouluun voi kuulua em. luokkia. Vuoroluku kansakouluissa aiheuttaa lisäksi sen, ettei tarkoitukseen ole luovutettavissa luokkahuoneiloja. Myöskään opettajia ei ole vielä koulutettu O-luokkia varten. Kaupunginvaltuusto katsoi lausunnon riittäväksi selvitykseksi (25.5. 400 §).

Luokkien oppilasmäärien alentamiseksi ja jakamiseksi pienempiin opetusryhmiin kansaja kansalaiskouluissa oli vt Borg-Sundman tehnyt aloitteen, jossa kiinnitettiin huomiota siihen, että suurilla luokilla opettajien on vaikeata perehtyä oppilaiden työskentelyyn, luonteeseen ja edistymiseen. Luokkien oppilasmäärän pienentäminen ajan vaatimusten sekä opetus- ja kasvatustyön tehokkuuden edellyttämälle tasolle olisi askel koulun sisäiseen uudistamiseen. Samaten olisi kiirehdittävä vuoroluvun lopettamista, niin ettei oppilaiden enää tarvitsisi käydä koulua ilta-vuorossa. Suomenkielisten kansakoulujen johtokunta oli aloitteesta antamassaan lausunnossa viitannut kansakoululain 9 §:ään, joka käsittää määräykset luokkien oppilasmääristä sekä kansakouluasetuksen 18 ja 25 §:ään sekä kieltenopetuksesta annetun asetuksen 6 §:ään, joissa säädetään luokkien jaka-

1. Kaupunginvaltuusto

misesta erikseen opetettaviinryhmiin. Samalla johtokunta oli ilmoittanut, että opetusministeriölle ja kouluhallitukselle tehdyt aloitteet oppilasmäärän alentamisesta ja ryhmäjaon tarkistamisesta eivät toistaiseksi ole johtaneet ratkaisuun. Kaupunginvaltuusto katsoi lausunnon riittäväksi selvitykseksi aloitteen johdosta (25.5. 401 §).

Suomenkieliset kansakoulut. Koululääkärin ilmoituksen mukaan oli syyslukukauden 1965 alussa todettu seitsemällä oppilaalla olevan niin huono näkö, että he tarvitsisivat opetusta erityisluokalla. Lisäksi oli Helsingin sokeainkoulussa 3—4 oppilasta, jotka kuuluisivat heikkonäköisten luokalle ja joille varsinainen sokeainkoulu ei ollut sopiva sijoituspaikka. Kouluyllilääkäri oli tämän vuoksi suositellut heikkonäköisten luokan perustamista suomenkielisiin kansakouluihin siten, ettei luokalle sijoitettaisi enempää kuin 10 oppilasta. Kansakouluasetuksen 35 §:n mukaan tulee kunnan, joka haluaa perustaa erityisluokan, saada siihen lupa kouluhallitukselta. Kouluhallitus oli suostunut esitykseen 21.6. Kaupunginvaltuusto päätti perustaa suomenkielisiin kansakouluihin 1.1.1967 lukien yhden heikkonäköisten oppilaiden erityisopettajan viran. Virka oli jätettävä vakinaisesti täyttämättä 31.7.1969 saakka (28.9. 672 §).

Suomenkielisiin kansakouluihin päätettiin 1.1.1967 lukien perustaa yksi luku- ja kirjoitusvaikeuksista kärsivien oppilaiden erityisopettajan virka sekä 7 uutta tarkkailuluokan opettajan virkaa. Virat saatiin jättää vakinaisesti täyttämättä 31.7.1969 saakka (7.9. 616, 617 §). Viisi avoimeksi tullutta 4. pl:n siivoajan virkaa päätettiin lakkauttaa 1.1. 1967 lukien (2.11. 785 §).

Kaupunginvaltuusto päätti omasta puolestaan hyväksyä jäljempänä mainittujen kansakoulujen luonnos- ja pääpiirustukset sekä rakennusohjelmat: Munkkiniemen kansakoulun koulurakennuksessa suoritettavien muutostöiden rakennusohjelman sekä talorakennusosaston laatimat pääpiirustukset rakennusselityksineen ja kustannusarvioineen.

Kouluhallitus vahvisti 4.10. rakennusohjelman sekä 6.10. ko. pääpiirustukset työselityksineen. Työn suorittamista varten kaupunginvaltuusto oikeutti yleisten töiden lautakunnan käyttämään enintään 400 000 mk Kallion kansakoulun peruskorjausta ym. varten merkitystä määrärahasta (7.9. 615 §, 2.11. 763 §, 5.10. 721 §); Aleksis Kiven kansakoulun vanhassa koulurakennuksessa suoritettavien muutostöiden rakennusohjelman sekä rakennusviraston talorakennusosaston laatimat työtä koskevat pääpiirustukset rakennusselityksineen ja kustannusarvioineen. Kouluhallitus vahvisti 7.6. pääpiirustukset sekä rakennusselitykset (25.5. 383 §, 7.9. 557 §); Konalan kansakoulun rakennusohjelman. Kouluhallitukselta päätettiin anoa rakennusohjelman vahvistamista koulutilojen osalta samoin kuin myös rakennusohjelman mukaisen äitiysneuvolan, lastenneuvolan, kotisairaanhoidon- ja kouluterveydenhoitotilojen sekä kouluhammashoitolan osalta. Samalla päätettiin ilmoittaa, ettei kaupunki ano koulurakennusta varten valtiolta rakennusavustusta eikä kuoletuslainaa sekä ettei em. muiden kuin koulutilojen sisällyttämisestä rakennusohjelmaan aiheudu muutakaan koulun valtionavun lisääntymistä. Kouluhallitus vahvisti 31.5. em. rakennusohjelman (4.5. 347 §, 7.9. 559 §); Oulunkylän kansakoulun lisärakennuksen luonnospiirustukset rakennustapaselostuksineen. Kouluhallitus hyväksyi ne 9.6. ja antoi pääpiirustusten laatimista varten eräitä ohjeita (26.1. 84 §, 7.9. 558 §); Puotinharjun kansakoulun rakennusohjelman, jonka kouluhallitus vahvisti 5.4. (9.2. 125 §, 4.5. 336 §); Arkkitehtitoimisto Wolde- mar Backmanin laatimat Vesalan kansakoulun luonnospiirustukset rakennustapaselostuksineen, jotka kouluhallitus vahvisti 16.5. (9.3. 210 §, 8.6. 427 §); Mellunmäen kansakoulun rakennusohjelman. Kouluhallitukselta päätettiin anoa rakennusohjelman vahvistamista koulutilojen osalta samoin kuin myös rakennusohjelman mukaisen lastenneuvolan, kouluterveydenhoidon ja kouluhammashoi-

tolan tilojen osalta. Samalla päätettiin ilmoittaa, ettei kaupunki ano koulurakennusta varten valtiolta rakennusavustusta eikä kuole-tuslainaa sekä ettei mainittujen muiden kou-lutilojen sisällyttämisestä rakennusohjelmaan aiheudu muutakaan koulun valtionavun li-sääntymistä (25.5. 384 §).

Merkittiin tiedoksi, että kouluhallitus oli käsitellyt eräiden kansakoulujen piirustukset ym. seuraavasti: vahvistanut Kallion kansa-koulun lisärakennuksen ja entisessä koulu-rakennuksessa suoritettavien muutostöiden rakennusohjelman 14.12.1965 (26.1. 64 §); kä-sitellyt Alppiharjun kansakoulun luonnos-piirustukset ja rakennustapaselostuksen 25.5. sekä antanut pääpiirustusten ja työselitysten laatimista varten eräitä ohjeita ja määräyk-siä (22.6. 475 §); käsitellyt Puotilan kansakou-lun luonnospiirustukset 30.12.1965 ja antanut pääpiirustusten ja työselitysten laatimista varten eräitä ohjeita (26.1. 65 §).

Kaupunginvaltuusto oikeutti suomenkie-listen kansakoulujen johtokunnan ylittä-mään kertomusvuoden talousarvioon kansa-koulujen perusparannustöitä varten merkit-tyä määrärahaa enintään 12 500 mk:lla Mei-lahden kansakoulun lämpökeskuksen muu-tostöiden suorittamista varten (22.6. 541 §).

Kulosaaren kansakoulun rakennustöiden loppuun suorittamista varten saatiin käyt-tää v:n 1963 talousarvioon Töölön kirjasto-rakennusta varten merkitystä määrärahasta 580 000 mk ja kertomusvuoden talousarvioon Kallion kansakoulun peruskorjausta ja lisä-rakennusta varten merkitystä osamäärära-hasta 100 000 mk (22.6. 537 §).

Munkkivuoren kansakoulun rakennustyön loppuun suorittamista varten saatiin käyttää v:n 1963 talousarvioon Huopalahden kansa-laiskoulua varten merkitystä määrärahasta 47 790 mk Malmin pohjoisen kansakoulun perusparannustyötä varten merkitystä mää-rärahasta 13 208 mk ja Malmin ammattikou-lua varten merkitystä määrärahasta 86 502 mk eli yht. 147 500 mk (7.9. 630 §).

Yliskylän, Konalan ja Vuosaaren alueelle

rakennettavien tilapäisten koulurakennusten hankkimiseen ja rakentamiseen päätettiin käyttää v:n 1963 talousarvioon Töölön kir-jastorakennusta varten merkitystä määrä-rahasta 375 000 mk (22.6. 536 §).

Kolmen tehdasvalmisteisen, siirrettävän kansakoulurakennuksen hankkimista ja pys-tyttämistä varten Kontulan—Vesalan alueelle kevätlukukauden 1967 alussa pää-tettiin käyttää v:n 1965 talousarvioon uusien kansakoulujen suunnittelua varten merki-tystä määrärahasta enintään 70 000 mk ja kertomusvuoden talousarvioon Kallion kan-sakoulun peruskorjausta ja lisärakennusta varten merkitystä määrärahasta enintään 200 000 mk eli yht. 270 000 mk (2.11. 798 §).

Uuden kansakoulun rakentamista Itä-Pa-kilaan koskevassa aloitteessaan huomauttivat vt Pettinen ym., että Itä-Pakilan pohjois-osassa toimiva Metsolan koulu, joka oli ra-kennettu vuosisadan alussa ja laajennettu 1920-luvulla, oli erittäin puutteellinen, eikä täyttänyt nykyajan vaatimuksia. Kymmen-vuotistaloussuunnitelman mukaan oli koulun rakentaminen suunniteltu rahoitettavaksi v. 1972—1973. Olosuhteet Metsolan koulussa olivat niin kehnnot, että se aloitteentekijäin käsityksen mukaan olisi rakennettava jo ai-kaisemmin. Suomenkielisten kansakoulujen johtokunta ilmoitti, että aloitteessa tehty esi-tys otettaisiin mahdollisuuksien mukaan huo-mioon kaupungin v:ien 1966—1975 talous-suunnitelmaa tarkistettaessa. Kaupunginvaltuusto katsoi edellä olevan lausunnon riittä-väksi selvitykseksi (25.5. 402 §).

Ruotsinkieliset kansakoulut. Vuosaaren kau-punkiin liittämisen johdosta kaupunginvaltuusto päätti perustaa ruotsinkielisten kan-sakoulujen varsinaiseen kansakouluun kolme kansakoulunopettajan virkaa ja yhden 5. pl:n vahtimestari-siivoojan viran siten, että sii-voojan viran haltijalle saatiin suorittaa hen-kilökohtaisena palkanlisänä 52.75 mk/kk niin kauan kuin ko. virassa on Helsingin maalais-kunnan vastaavasta vahtimestari-siivoojan

1. Kaupunginvaltuusto

virasta kaupungin palvelukseen siirtynyt henkilö (26.1. 83 §).

Ruotsinkielisten kansakoulujen kasvatusneuvola oli v:n 1965 aikana tutkinut seitsemän 8—10-vuotiaasta lasta, joiden oli todettu aivovaurioiden takia olevan siinä määrin jälkeenjääneitä, että heidän koulunkäyntinsä erityisluokilla oli hyödytöntä. Lisäksi oli muutamia apukoulussa ja muilla erityisluokilla sekä yksityisopetusta saaneita aivovauriolapsia, joita oikeastaan pitäisi opettaa erityisellä aivovauriosten luokalla. Näin ollen johtokunta ehdottikin ko. opetuksen järjestämistä. Kaupunginvaltuusto päätti perustaa ruotsinkielisiin kansakouluihin 1.8. lukien aivovauriosten erityisopettajan viran (22.6. 516 §).

Edelleen kaupunginvaltuusto päätti, ettei ruotsinkielisten kansakoulujen varsinaisen kansakoulun neljää avoinna olevaa opettajan virkaa eikä apukoulun yhtä avoinna olevaa opettajan virkaa saatu täyttää ennen 1.8. 1969 (22.6. 518 §).

1.8. lukien päätettiin lakkauttaa avoinna olevat varsinaisen kansakoulun viisi opettajan virkaa, apukoulun puutyön opettajan virka, kansalaiskoulun puutyön opettajan virka ja metallityön opettajan virka sekä 1.11. lukien 4. pl:n siivoajan virka (22.6. 517 §, 2.11. 786 §).

Vallilan ruotsinkielisen kansakoulun ikkunoiden ja ovien uusimistyön loppuun suorittamista varten päätettiin käyttää v:n 1963 talousarvioon Kallion kansakoulun muutos- ja lisärakennustyötä varten merkitystä määrärahasta 26 700 mk ja v:n 1964 talousarvioon Kallion kansakoulun peruskorjaustyötä varten merkitystä määrärahasta 41 300 mk eli yhteensä 48 000 mk (2.11. 797 §).

Ammattiopetustoimi

Helsingin kaupungin ammattioppilaitosten ohjesäännön muuttaminen. Kaupunginvaltuusto päätti muuttaa teknillisen ammatti-

koulun nimen Vallilan ammattikouluksi sekä talous- ja ompelualan ammattikoulun nimen Kampin ammattikouluksi. Samalla kaupunginvaltuusto päätti muuttaa Helsingin kaupungin ammattioppilaitosten ohjesäännön 1, 2, 4, 5, 9, 17, 19 ja 25 §:ät. Muutokset aiheutuivat perustetuista uusista ammattikouluista sekä rehtori- ja vararehtorijärjestelmän käyttöön ottamisesta ja tuntiopettajien aseman järjestelystä. Päätös alistettiin ammattikasvatushallituksen vahvistettavaksi (5.10. 716 §, v:n 1967 kunn. as. kok.).

Ammattioppilaitosten johtokunta ilmoitti myöhemmin, että oli saatu päätökseen neuvottelut eräiden keskikoulupohjaisten opintolinjojen liittämistä syksyllä 1967 toimintansa aloittavan Haagan ammattikoulun opintolinjoihin. Kaupunginvaltuusto päätti tämän vuoksi muuttaa 5.10. muuttamansa em. ohjesäännön 4 §:n. Päätös alistettiin ammattikasvatushallituksen vahvistettavaksi 16.11. 835 §, v:n 1967 kunn. as. kok.).

Herttoniemen ammattikoulun perustamissuunnitelma. Kaupunginvaltuusto päätti omasta puolestaan hyväksyä Herttoniemen ammattikoulun perustamissuunnitelman seuraavan sisältöisenä:

1) Koulun nimi on Herttoniemen ammattikoulu. Sen omistaja on Helsingin kaupunki ja kotipaikka Helsinki.

2) Koulu toimii ammattioppilaitoksista huhtikuun 25 päivänä 1958 annetun lain mukaisena erikoisalojen ammattikouluna, jonka tarkoituksena on antaa eri alojen ammattiopetusta siinä laajuudessa, että oppilaat määrätyn ajan asianomaisessa ammatissa työskenneltyään voivat saavuttaa ammattitaitoiselta työntekijältä vaadittavan pätevyyden.

3) Oppilaaksi pääsemiseksi vaaditaan

a) hyvä maine ja asianomaisessa ammatissa vaadittava terveys,

b) vähintään 15 vuoden iän saavuttaminen kouluunottamisvuoden kuluessa,

c) kansakoulun oppimäärä tai sitä vastaavat tiedot, eräillä erikseen määrätyillä opin-

tolinjoilla keskikoulun oppimäärä tai sitä vastaavat tiedot,

d) hyväksyttävä pääsyttutkinto.

4) Koulussa on 298 vuosittaista oppilaspaikkaa, joihin oppilaat otetaan Helsingin kaupungista, mutta mikäli hyväksyttäviä

pyrkijöitä ei ole riittävästi, voidaan ottaa muiltakin paikkakunnilta kotoisin olevia pyrkijöitä.

5) Koulun opintolinjat sekä niille otettavat oppilasmäärät ovat seuraavat:

	Vuosikurssi	
	I	II
Elintarviketeollisuuden peruslinja	32	
Kemian teollisuuden peruslinja	32	
Apteekin teknillisen apulaisen opintolinja (keskikoulupohjainen)	16	
Lääkäriin vastaanottoapulaisen opintolinja (keskikoulupohjainen)	20	
Hammashoitajan opintolinja (keskikoulupohjainen)	20	
Valokuvaajan opintolinja (keskikoulupohjainen)	32	32
Valokuvauslaborantin opintolinja	32	32
Konepiirtäjän opintolinja (keskikoulupohjainen)	32	
Kartanpiirtäjän opintolinja (keskikoulupohjainen)	32	
Rakennuspiirtäjän opintolinja (keskikoulupohjainen)	32	
Keittäjän opintolinja	18	18
Yhteensä	298	82 380

6) Opetus tapahtuu vakinaisilla opintolinjoilla päiväopetuksena ja kursseilla pääasiallisesti iltaopetuksena.

Lukuvuosi alkaa elokuun 1 päivänä ja päättyy heinäkuun 31 päivänä sekä käsittää 220 työpäivää.

7) Koulun opetuskielet ovat tarpeen mukaan suomi ja ruotsi, paitsi milloin on perus-

tettu yksinomaan suomen- tai ruotsinkielisiä luokkia.

8) Koulu tulee toimimaan omassa sitä var-ten rakennettavassa ammattikoulurakennuksessa. Koulurakennuksen tilavuudeksi on arvioitu 30 000 m³.

9) Arvio perustamiskustannuksista on seuraava:

	mk
Rakennuskustannukset 30 000 m ³ à 200 mk	6 000 000
Työpajojen työvälineet ja kalusto	520 000
Koulukalusto	100 000
Yhteensä	6 620 000

10) Arvio vuosittaisista ylläpitokustannuksista on seuraava:

	mk
Koulun varsinaiset ylläpitokustannukset	1 292 000
(380 oppilasta à 3 400 mk)	
Näistä valtionavustuksen perustaksi hyväksyttäviä menoja	830 000
Oppilastyötulot ovat arviolta	12 000

1. Kaupunginvaltuusto

11) Koulun toiminta on suunniteltu aloitettavaksi syyslukukauden 1969 alussa.

Perustamissuunnitelma esitettiin valtioneuvoston hyväksyttäväksi (22.6. 519 §).

Rehtorin viran perustaminen eräisiin ammattioppilaitoksiin sekä sivutoimisten rehtorien, vararehtorien ja kurssitoiminnan johtajien palkkioiden ja opetusvelvollisuuden vahvistaminen. Kaupunginvaltuusto päätti perustaa Vallilan ammattikouluun 1.8. lukien 29. plaan ja II kielitaitoluokkaan kuuluvan rehtorin viran, jonka haltijalta vaaditaan ammattioppilaitoksista annetun asetuksen 15 §:ssä säädetty kelpoisuus,

perustaa Kampin ammattikouluun 1.8. lukien yhden 26. plaan ja II kielitaitoluokkaan kuuluvan rehtorin viran, jonka haltijalta vaaditaan ammattioppilaitoksista annetun asetuksen 15 §:ssä säädetty kelpoisuus,

koulun oppilasmäärän ollessa	1—	100 on	korotus	yksi	palkkaluokka
» » »	101—	400 »	»	kaksi	palkkaluokkaa
» » »	401—	700 »	»	kolme	»
» » »	701—	1 200 »	»	neljä	»
» » »	1 201—	» »	»	viisi	»

määrätä, että mikäli koulun vakinaisena tai sivutoimisena rehtorina on diplomi-insinöörin tutkinnon suorittanut henkilö, palkkaus suoritetaan vielä yhtä korkeamman palkkaluokan mukaan.

Samalla kaupunginvaltuusto päätti kaikkien ammattioppilaitosten rehtorien osalta,

että rehtorin opetusvelvollisuutta vähennetään rehtorin tehtävien hoitamisen takia 1—4 luokkaisessa koulussa 4 viikkotuntia ja lisäksi seuraavien luokkien osalta puoli viikkotuntia luokkaa kohden siten, että luokkien luku määritellään samoin kuin ammattikasvatushallitus määrittelee ne valtionavustusta myöntäessään suurimman mahdollisen vähennyksen ollessa koko opetusvelvollisuutta vastaava,

että rehtorilla on oikeus pitää ylitunteja enintään 6 viikkotuntia yli varsinaiseen virkaansa kuuluvan opetusvelvollisuuden ns.

perustaa Pohjois-Haagan ammattikouluun 1.8. lukien yhden 27. plaan ja II kielitaitoluokkaan kuuluvan rehtorin viran, jonka haltijalta vaaditaan ammattioppilaitoksista annetun asetuksen 15 §:ssä säädetty kelpoisuus,

myöntää ammattioppilaitosten johtokunnan käytettäväksi 23 236.40 mk:n suuruisen määrärahan mainittujen viranhaltijain palkan maksamiseksi kertomusvuonna,

määrätä, että muissa kuin em. ammattikouluissa säilytetään tähänastinen rehtorijärjestelmä, jolloin rehtorina toimivalle koulun ammattiaineiden, yleisaineiden tai ammatinopettajan vakinaisessa tai tilapäisessä virassa olevalle suoritetaan rehtorin tehtävien hoitamisesta palkkaluokan korotusta seuraavasti:

rehtorin tuntien sisältyessä tähän tuntimäärään,

että rehtorin opetuksenkuunteluvelvollisuus määräytyy ammattikasvatushallituksen antamien, kulloinkin voimassa olevien ohjeiden mukaan sekä

että sivutoimisen rehtorin virka-aika on vähintään hänen opetusvelvollisuuden vähennystään vastaava tuntimäärä viikossa.

Lisäksi kaupunginvaltuusto päätti,

että kaupungin ammattioppilaitoksissa otetaan 1.8. lukien käytäntöön vararehtorijärjestelmä siten, että kunkin ammattikoulun vakinaisista tai tilapäisistä opettajista valitaan samalla tavoin kuin sivutoiminen rehtorikin neljäksi vuodeksi kerrallaan sivutoiminen vararehtori, jolle korvaus tämän tehtävän hoitamisesta annetaan opetusvelvollisuuden vähennyksenä, jolloin vähennys on riippuvainen koulun luokkaluvusta seuraavasti:

koulun luokkien määrän ollessa	1— 4 on vähennys	0 viikkotuntia
» » » »	5—10 » »	1 viikkotunti
» » » »	11—20 » »	2 viikkotuntia
» » » »	21—30 » »	3 »
» » » »	31—40 » »	4 »
» » » »	41—45 » »	5 »
» » » »	46—50 » »	6 »
» » » »	51—55 » »	7 »
» » » »	56—60 » »	8 »
» » » »	61—65 » »	9 »
» » » »	66—70 » »	10 »

että luokkien luku määritellään tätä vähennystä laskettaessa samoin kuin rehtorin opetusvelvollisuuden vähennystä laskettaessa,

että, milloin ammattikouluun on valittava kurssitoiminnan johtaja, sellaiseksi valitaan neljäksi vuodeksi kerrallaan koulun rehtori,

vararehtori tahi joku muu koulun vakinainen tahi tilapäinen opettaja, jolle palkkio tästä tehtävästä annetaan ainoastaan opetusvelvollisuuden vähennyksenä siten, että se riippuu vuoden aikana pidettyjen kurssien kokonaismäärästä seuraavasti:

kurssien lukumäärän ollessa	1— 6 on vähennys	1 viikkotunti
» » » »	7— 18 » »	2 viikkotuntia
» » » »	19— 34 » »	3 »
» » » »	35— 52 » »	4 »
» » » »	53— 70 » »	5 »
» » » »	71— 90 » »	6 »
» » » »	91—110 » »	7 »
» » » »	111—130 » »	8 » sekä

että em. kurssitoiminnan johtajan opetusvelvollisuuden vähennystä laskettaessa katsotaan uusi, ennestään kurssiohjelmaan sisällytämätön kurssi kahdeksi kurssiksi (23.2. 173 §).

Rakennuspiirtäjän opintolinjan toiminnan aloittaminen Vallilan ammattikoulussa. Kaupunginvaltuusto oikeutti ammattioppilaitosten johtokunnan ylittämään eräitä teknillisen ammattikoulun kertomusvuoden talousarviossa olevia määrärahoja yksivuotisen, keskikoulupohjaisen rakennuspiirtäjän opintolinjan perustamisesta 1.8. lukien aiheutuneiden kustannusten suorittamista varten (23.3. 250 §).

Helsingin kaupungin kauppakoulun perustamissuunnitelman hyväksyminen. Kaupunginvaltuusto hyväksyi v. 1961 ammattioppilaitosten johtokunnan esittämän myynti- ja konttorialan koulun perustamissuunnitelman. Koulun nimi muutettiin myöhemmin Helsingin kaupungin liikealan erikoiskouluksi, minkä jälkeen valtioneuvosto v. 1963 vahvisti sen perustamissuunnitelman. Sitten oli ilmennyt, että myyntihenkilökunnan koulutustamistarve oli suunnitellussa muodossa pienentynyt mm. sen takia, että vähittäiskauppa oli yhä enemmän siirtynyt itsepalvelun ja valmiiden myyntipakkausten käyttöön. Kauppaopetuskomitea olikin ehdottanut tä-

1. Kaupunginvaltuusto

mäntäpaisen koulutuksen järjestämistä kursien muodossa. Sen sijaan oli kauppakoulujen ja -opistojen tarve jatkuvasti lisääntynyt, niin että v. 1965 pääsi Helsingissä vain joka neljäs pyrkijä haluamaansa kouluun tai opistoon. Kaupunginvaltuusto päätti omasta puolestaan hyväksyä ammattioppilaitosten johtokunnan esittämän Helsingin kaupungin kauppakoulun perustamissuunnitelman, joka esitettäisiin valtioneuvoston hyväksyttäväksi. Samalla kaupunginvaltuusto päätti, että kaupunki luopuu v. 1961 perustettavaksi päätetyn myynti- ja konttorialan koulun perustamisesta (23.2. 174 §).

M u u o p e t u s t o i m i

Suomenkieliseen työväenopistoon päätettiin kertomusvuoden syyslukukauden alusta perustaa kokeilumielessä Lauttasaaren sivuosasto. Perustamiskustannuksiin saatiin käyttää suomenkielisen työväenopiston kertomusvuoden talousarviossa olevia määrärahoja, niitä kuitenkaan ylittämättä (22.6. 515 §).

S i v i s t y s t o i m i

Kaupunginkirjasto Kaupunginvaltuusto päätti muuttaa Helsingin kaupungin kirjasto-ohjesäännön 2 §:n, missä lueteltujen laitospökirjaston osastojen joukkoon lisättiin Suur-suon vanhainkoti sekä 3 §:n missä luotellaan ne sivukirjastot, jotka voivat tyydyttää myös ao. kansakoulujen oppilaskirjastojen lainaus-tarpeen. Näihin oli lisätty Kulosaaren sivukirjasto. Kouluhallitus hyväksyi ohjesäännön muutoksen 15.12. (2.11. 787 §, 21.12. 920 §, kunn. as. kok. n:o 135).

Kaupunginvaltuusto päätti hyväksyä Arkkitehtuuritoimisto Aarne Ervin laatimat Töölön kirjastotalon uudet luonnospiirustukset kustannusarvioineen ja rakennusselityksineen, jotka lähetettiin kouluhallituksen hyväksyttäväksi (22.6. 520 §).

Kaupunginmuseo. Kaupunginvaltuusto päätti kiitollisena ottaa vastaan 1.12.1965 kuolleen ent. konttoristin Hildur Oikeron kaupungille testamenttaaman omaisuuden. Testamentin mukaan kuuluivat kaikki huonekalut kaupunginmuseolle ja seinäkello Kustaankartanon vanhainkodille. Kaupunginhallitusta kehoitettiin ryhtymään tarpeellisiin toimenpiteisiin kaupungin etujen valvomiseksi asiassa (26.1. 81 §).

Kaupunginorkesterin virkojen järjestely, ks. kunn. as. kok. n:o 196.

Kaupunginvaltuusto päätti suostua musiikkilautakunnan esittämiin eräisiin kaupunginorkesterin viranhaltijain palkkajärjestelyihin (12.1. 58 §).

Kaupunginvaltuusto hyväksyi kaupunginhallituksen toimenpiteen lähettää kaupunginorkesteri 6—8 viikkoa kestäväälle konserttimatkalle Pohjois-Amerikan Yhdysvaltoihin v. 1968 (14.12. 905 §).

Konsertti- ja kongressitalo. Kaupunginvaltuusto oli v. 1962 kehottanut kaupunginhallitusta ryhtymään toimenpiteisiin yhdistetyn konsertti- ja kongressitalon suunnittelemiseksi Helsinkiin. Kaupunginhallitus hyväksyi omasta puolestaan v. 1963 ko. talon sijoituksen Töölönlahden länsirannalle sekä v. 1965 sen huoneohjelman. Kaupunginvaltuusto hyväksyi akateemikko Alvar Aallon laatimat, Töölönlahden rannalle Hesperian puistoon rakennettavan konsertti- ja kongressitalon luonnospiirustukset (22.6. 514 §).

Helsinki-viikon säätöön perustaminen. Kaupunginhallituksen v. 1964 asettaman Helsinki-viikon suunnittelukomitean työn lähtökohtana oli ollut tietoisuus siitä, että Sibelius-viikot huolimatta niihin uhratusta työstä eivät ole vastanneet niihin kohdistuneita toiveita. Sibelius-viikosta ei ole muodostunut sellaista vuosittain toistuvaa kulttuuritapahtumaa, joka olisi kiinnostanut sekä kotimaista yleisöä että ulkomaisia matkailijoita. Komitea katsoi, että mainitut juhlat viikot olisi saatava ohjelmallisesti ja organisatorisesti sellaisiksi, että ne todella tehokkaasti

vetoaisivat yleisön aktiiviseen osallistumishaluun. Komitean mielestä Helsingin nimen olisi esiinnyttävä juhla viikon nimessä. Lisäksi on viikon viettämisen ajankohta erittäin tärkeä. Juhlaohjelmaan tulisi sisältyä musiikki: orkesterikonserdit, kamari- ja solistikonsertit, ooppera- ja balettiesitykset sekä teatterinäytännöt, folkloristiset erikoisohjelmat, viihdeohjelmat ja taideseminaarit. Kaupunginhallitus oli pitänyt komitean mietinnössä esitettyjä ehdotuksia pääpiirteissään tarkoituksenmukaisina. Kaupunginvaltuusto päätti perustaa Helsinki-viikon säätiön sekä hyväksyä säätiön säädekirjan ja säännöt (22. 6. 521 §, kunn. as. kok. n:o 80).

Kaupunginteatteri. Kaupunginvaltuusto oikeutti kaupunginteatterin rakennustoimikunnan käyttämään kertomusvuoden talousarvion merkitystä kaupunginteatterin ja Kallion virastotalon väestönsuojan rakennusmäärärahoista tarvittavan määrärahan ko. talojen yhteisen väestönsuojan käyttökustannuksiin sinä aikana, jolloin valmista väestönsuojaa tarvitaan rakennustarvikkeiden ajotienä kaupunginteatterin rakennustyössä (16. 11. 838 §).

Toimikunnan asettamista selvittämään teatteritoiminnan vastaisia linjoja koskevassa aloitteessaan olivat vt Hakulinen ym. huomauttaneet, että ennen uuden kaupunginteatterin valmistumista olisi selvitettävä, millä pohjalla teatteri tulee uusissa suojissaan toimimaan. Pääkaupungin oman teatterin toiminta tulisi suunnitella siten, että se ennistä enemmän palvelisi kaupunkilaisia ja toisi teatteriin runsaammin yleisöä. Eräiden muiden kaupunkien esimerkkiä seuraten tulisi kansaneläkettä nauttiville vanhuksille myöntää erikoisalennuksia. Teatterin olisi myös nuorison jatkuvan teatteriharrastuksen ylläpitämiseksi sekä nuorisorikollisuuden estämiseksi yhteistoiminnassa koulujen kanssa pyrittävä järjestämään sellaista ohjelmistoa ja erikoisnäytäntöjä, jotka sopivat nuorisolle ja koululaisille. Vielä olisi suunniteltava, millä tavoin niiden kaupunkilaisten teatteritarve

ratkaistaan, jotka asuvat kaukana kaupungin keskustasta. Kun esim. uusissa uusissa kansakouluissa on erittäin hyvät näyttämötilat, voitaisiin niissä järjestää teatteriesityksiä. Ellei tällaiseen kuitenkaan ollut mahdollisuuksia, olisi liikenneoloja kehitettävä, jotta teatterissa käyminen tulisi helpommaksi. Lisäksi olisi aikaansaattava kesäteatteritoimintaa esim. Linnanmäen toiminnan yhteyteen, kuten Ruotsin huvipuistoissa on järjestetty. Aloitteentekijät esittivät, että olisi asetettava toimikunta, joka yhdessä kaupungin teatterijohdon kanssa selvittäisi niitä toimintalinjoja, joihin kaupungin teatteritoiminnan olisi perustuttava. Helsingin teatterisäätiön hallitus mainitsi, että Helsingin kaupunginteatterin pyrkimyksenä oli olla kaikkien kaupunkilaisten teatteri, jonka vuoksi sen toiminta on tarkoitus saada mahdollisimman monipuoliseksi. Teatterin ohjelmiston pääosan muodostavat puhenäytelmät. Lisäksi on musiikkikomedioilla ja opereilla huomattava sija ohjelmistossa. Myös yhteiskunnallisia näytelmiä on tarkoitus ottaa ohjelmistoon. Kansanteatterin-Työväenteatterin perinteitä noudattaen tulee kaupunginteatteri talousarvionsa puitteissa järjestämään koululaisnäytäntöjä ja muita huokeahintaisia näytäntöjä. Säätiön hallituksen toimesta tutkitaan kesäteatteritoiminnan aikaansaamista. Hallituksen käsityksen mukaan on teatterisäätiön hallintoelinten, edustajiston ja hallituksen itse tutkittava aloitteessa esitettyjä kysymyksiä ja koetettava hoitaa ne mahdollisuuksiensa mukaan. Hallitus ei puoltanut toimikunnan asettamista. Kaupunginhallitus yhtyi teatterisäätiön hallituksen kantaan. Kaupunginvaltuusto katsoi lausunnot riittäväksi selvitykseksi (6.4. 289 §).

Kesäteatteritoiminnan järjestäminen. Kaupunginhallitus oli todennut, että kaupunginteatterin perustamisen yhteydessä on myös esitetty toivomuksia kesäteatteritoiminnan aloittamisesta Helsingissä. Asiaa koskevat neuvottelut olivat jo käynnissä ja tarkoituksena oli aloittaa ko. toiminta jo kertomusvu-

1. Kaupunginvaltuusto

den kesän aikana. Kaupunginvaltuusto päätti myöntää 50 000 mk:n määrärahan kesäteatteritoiminnan järjestämistä varten kertomusvuoden kesän aikana (23.3. 248 §).

Vt Vuokko ym. olivat tehneet aloitteen toimikunnan asettamisesta selvittämään Helsingin kesäteatterikysymystä. Aloitteessa huomautettiin, että sen jälkeen kun Vallilan kesäteatteri lakkautettiin oli kaupungin kesäteatteritoiminta v. 1965 jäänyt kahden pienen yrityksen varaan. Helsinki, maan pääkaupunki, oli pahasti jäänyt jälkeen muiden kaupunkien järjestämästä kesäteatteritoiminnasta, vaikka se muodostaakin erään suosituimmista virkistys- ja huvitusmahdollisuuksista sekä kaupungin asukkaille että matkailijoille. Aloitteentekijät olivat ehdottaneet, että kaupunginhallitusta kehoitettaisiin asettamaan toimikunta kiireellisesti selvittämään kesäteatterikysymystä ja tekemään ehdotus mainitun toiminnan aloittamiseksi kaupunginteatterin toimesta. Mustikkamaata voitaisiin suunnitella kesäteatterin sijoituspaikaksi. Kaupunginhallitus viittasi kaupunginvaltuuston 23.3. tarkoitusta varten myöntämään määrärahaan sekä huomautti, että Helsingin kesäteatterin kannatusyhdistys oli perustettu 25.3., jolloin myös yhdistyksen perustamiskirja ja säännöt oli hyväksytty. Toiminnan valmistelut olivat jo käynnissä. Kaupunginvaltuusto katso lausunnon riittäväksi selostukseksi aloitteen johdosta (25.5. 399 §).

Maan kaikkien taiteilijain osanoton sallimisesta kaupungin järjestämiin kuvanveistosten ja maalausten hankintakilpailuihin olivat vt Hakulinen ym. tehneet aloitteen, missä huomautettiin, että kaupungin taideostojen ja kilpailujen järjestämisperusteet eivät enää vastanneet tarkoitustaan. Mikäli tarkoituksena oli hankkia kaupungille parhaita mahdollisia taideteoksia, eikä vain tyytyä tukemaan pääkaupungissa asuvia taiteilijoita, ei kilpailijoiden piirin rajoittaminen siten, että kaikki ostot ja kilpailut järjestetään vain Helsingissä asuvien taiteilijain kesken ollut enää aiheellista. Asunto-olot ja ateljeen saantimah-

dollisuuksien vaikeus oli aiheuttanut sen, että erittäin suuri osa maan johtavia kuvaamataiteilijoita oli muuttanut kaupungin rajojen ulkopuolelle. Tilanteen parantamiseksi olisi muutettava voimassa olevia säännöksiä. Kaupunginhallitus ilmoitti 18.5. päättäneensä muuttaa kuvaamataidetoimikunnan toimintaohjeiden 2 §:ää aloitteessa ehdotetulla tavalla. Kaupunginvaltuusto katsoi edellä olevan riittäväksi selvitykseksi aloitteen johdosta (7.9. 635 §).

Kesäyliopistotoiminnan järjestämiseksi Helsinkiin oli järjestetty 24.1. neuvottelutilaisuus, johon osallistuivat mm. kaupungin, Espoon kauppalan ja Helsingin maalaiskunnan edustajat. Kokouksessa nimitettiin 6-jäseninen työryhmä asiaa valmistelemaan. Suunnitelmia laatiessaan toimikunta oli todennut, että valtaosa maamme ylioppilaista oli kotoisin Uudeltamaalta. Kertomusvuonna oli koko maassa ylioppilaskokelaita 15 000 ja näistä n. 9 000 Uudeltamaalta. Tarkoituksena oli perustaa yhdistysmuotoinen Helsingin seudun kesäyliopiston kannatusyhdistys. Kesäyliopiston ylläpitämisestä aiheutuvat menot katettaisiin opiskelijain ilmoittautumismaksuilla, laboratoriomaksuilla ja toimintaan osallistuvien kuntien myöntämällä avustuksella. Kuntien osuudeksi oli arvioitu 160 000 mk siten, että kaupungin osuus olisi 80 000 mk, Espoon kauppalan 45 000 mk ja Helsingin maalaiskunnan 35 000 mk. Toiminta tapahtuisi 6.6.—16.7. välisenä aikana. Kaupunginhallitus oli todennut, että Helsingin seudulla tarvittiin kesäyliopistoa. Kaupunginvaltuusto myönsi tarkoitusta varten 80 000 mk (23.3. 249 §).

Samalla todettiin eo. päätös riittäväksi selvitykseksi vtt Lappi-Seppälän ja Burmannin ym. kesäyliopiston järjestämistä Helsinkiin koskevien aloitteiden johdosta. Lahjakaiden helsinkiläisten opiskelijain tukeminen oli lähinnä talousarviokäsittelyyn liittyvä taloudellinen kysymys (25.5. 398 §).

Avustukset. Suomen Kansallisoopperan säätiölle myönnettiin 85 000 mk:n suuruinen yli-

määräinen avustus näytäntökauden 1964/65 tappion peittämiseksi (12.1. 49 §).

Suomen Työväen Musiikkiliiton Uudenmaan piirille myönnettiin 10 300 mk:n ylimääräinen avustus Kemissä pidettäviin musiikkijuhliin osallistumista varten (22.6. 522 §).

Nuorisotyö. Teini-ikäisten poikien vapaa-ajan askartelun mahdollisuuksien parantamista koskevassa aloitteessaan vt Ehrnrooth ym. olivat viitanneet niihin nuoriso-ongelmiin, joita kaupungissa oli esiintynyt. Esimerkiksi Kunnalliskodintien talossa n:o 6, jossa on n. 400 kaupungin omistamaa asuntoa, oli nuorison epäsosiaalinen käyttäytyminen johtanut toistuviin viranomaisten asiointiin puuttumisiin. Askartelun puute on eräs näiden ongelmien aiheuttajista. Sen takia olisi teini-ikäisille pojille pyrittävä järjestämään sellaista vapaa-ajan askartelua, joka heitä kiinnostaa. Aloitteentekijät ehdottivat, että kaupunginhallitusta kehoitettaisiin järjestämään teini-ikäisille pojille mahdollisuus vapaa-ajan askarteluun teknillisillä välineillä, erityisesti kiinnittäen huomiota kaikkeen, joka koskee autoja. Nuorisotyölautakunta mainitsi jo usean vuoden ajan harjoittaneensa tätä valistustyötä nuorison keskuudessa. Tällaista toimintaa oli kuitenkin voitu järjestää vain kesäisin ja se oli kohdistunut yksinomaan mopoja ja moottoripyöriä harrastaviin nuoriin. Toimintatilojen, ohjaajien ym. puuttumisen takia ei toimintaa ole voitu harrastaa talvella. Kertomusvuoden alusta oli nuorisotoimistoon palkattu päätoiminen koulutusohjaaja, jonka tehtävänä oli järjestää liikenne- sekä auto- ja moottoriteknilisiä kursseja ja erilaisia liikennekilpailuja. Haagassa olevalla moottoriradalla oli tarkoitus järjestää mopo- ja moottoripyöräkurssien rinnalle autoteknillinen koulutus, mikäli saataisiin hankituksi opetuskalustoa. Kun tämä rata oli autokoulutuksen antamiseen liian kapea, olivat Helsingin moottorijärjestöt ehdottaneet moottorikeskuksen rakentamista Tattarisuol- le, Malmin lentokentän melualueelle. Suur-

suon nuorisotaloon oli varattu tilaa n. 100 m² moottoriteknilistä opetustyötä varten. Toiminta oli aloitettu kertomusvuoden syyskuussa. Kaupunginvaltuusto katsoi edellä olevan riittäväksi selvitykseksi aloitteen johdosta (16.11. 840 §).

Urheilu- ja ulkoilutoimi

Helsingin kaupungin urheilu- ja ulkoilulautakunnan johtosäännön muuttaminen. Kaupunginvaltuusto päätti hyväksyä Helsingin kaupungin urheilu- ja ulkoilulautakunnan johtosäännön 6 §:ään lisättäväksi 21) kohdan, jonka mukaan venelaitureiden sijoitus- ja rakennuspiirustusten hyväksyminen siirrettiin urheilu- ja ulkoilulautakunnan tehtäväksi; ennen hyväksymistä piirustuksista oli hankittava kaupunkisuunnittelulautakunnan lausunto (2.11. 788 §, kunn. as. kok. n:o 120).

Kokonaissuunnitelman laatimiseksi Helsingin rantojen ja saarien tulevaa järjestelyä varten sekä Pikku-Huopalahden, Vanhankaupunginlahden ja Vartiokylän lahden kunnostamiseksi olivat vt Laine ym. tehneet aloitteen, jossa mm. huomautettiin, että kaupungilla oli rantoja v. 160 km, mutta niitä ei ollut kunnostettu asukkaiden vapaa-ajanviettoa ja virkistysmahdollisuuksia varten eikä matkailua silmällä pitäen. Tämän epäkohdan takia joutuivat kaupungin asukkaat tekemään pitkiä matkoja päästäkseen veden ääreen. Rantojen järjestelyssä oli tehty useita virheitä, mm. öljysataman sijoittaminen Laajasaloon oli pilannut kaupungin erään kauneimman ja puhtaimman ranta-alueen, eikä Herttoniemen teollisuusalueen rakentaminen suuren asutusalueen keskelle ollut myöskään ollut onnistunut ratkaisu. Lisäksi oli suunnitteilla hiilisataman muodostaminen Vuosaa- ren kauniille ranta-alueelle. Kaupungin monet lahdet olivat olleet vuosikymmeniä kunnostamatta eikä näistä saastuneista ja rämettyneistä vesistä ollut iloa kenellekään. Näiden epäkohtien korjaamiseksi olisi kaupunginhal-

1. Kaupunginvaltuusto

litusta kehoitettava kiireellisesti laatimaan kokonaissuunnitelma kaupungin rantojen ja saarien tulevaa järjestelyä ja kunnostamista varten. Erittäin kiireellisesti olisi kunnostettava Pikku-Huopalahti, Vanhankaupunginlahti ja Vartiokylän lahti. Kaupunkisuunnittelulautakunta oli ilmoittanut antaneensa v. 1965 kaupunkisuunnitteluviraston yleiskaavaosaston tehtäväksi kaupungin viheralueiden yleissuunnitelman laatimisen, mikä työ oli parhaillaan käynnissä. Tässä yhteydessä ratkaistaisiin myös aloitteessa tarkoitettut kysymykset. Suunnitelma käsittää viheralueiden käyttötarkoituksen ratkaisemisen ennen kaikkea eri vapaa-ajanviettopaikoja silmällä pitäen. Kaupunginvaltuusto katsoi lausunnon riittäväksi selvitykseksi (21.12. 933 §).

Mustikkamaan ulkoilupuiston maankäyttösuunnitelman hyväksyminen. Kaupunginvaltuusto päätti hyväksyä arkkit. Olli Lehtovuoren 1.12.1964 laatiman piirustuksen mukaisen Mustikkamaan ulkoilupuiston maankäyttösuunnitelman kuitenkin siten, että suunnitelmaan kuuluvaa kalastajakylää ei sijoiteta Mustikkamaalle sekä että ulkoilmateatterin paikkakysymys ja näkötorin sekä nuorisolle soveltuvan tanssipaikan rakentaminen tutkitaan vielä erikseen maankäyttösuunnitelmaa toteutettaessa. Lisäksi olisi tutkittava, eikö 50 m:n suuruinen uima-allas parhaiten vastaisi niin yleisön kuin erityisesti urheilijainkin tarpeita (9.2. 126 §).

Samalla katsottiin selvitetyn vt Väyrysen ym. aloite, joka koski kunnallisteknillisten töiden suorittamista Mustikkamaalla ja maauimalan rakentamista sinne (23.2. 180 §).

Luukin ulkoilualue. Kaupunginvaltuusto päätti hyväksyä arkkit. Olli Lehtovuoren laatiman Luukin ulkoilualueen maankäyttösuunnitelman n:o 6002 (28.9. 673 §).

Vt Burmanin ym. aloitteessa golfradan rakentamiseksi Luukin urheilu- ja virkistysalueelle huomautettiin mm., että jatkuvasti yleistyvän golfpelin harrastajien mahdollisuudet pelata tätä peliä olivat kaupungissa erittäin puutteelliset. Ainoa kansainväliset

vaatimukset täyttävä 18-reiän Talin rata on niin kallis, että vain harvat kaupungin asukkaista voivat harrastaa tätä mieliurheiluaan. Kentän käyttöä rajoittaa lisäksi vilkas kilpailutoiminta. Luukin alueella olevalle sala-ojitetulle peltoalueelle tällainen kenttä voitaisiin aikaansaada suhteellisen pienin kustannuksin. Radan käyttäjille tarpeellista pukusuoja-, kahvila- ym. rakennusta voitaisiin talvisaikaan käyttää retkeilymajana, jolloin se olisi kokovuotisessa käytössä. Tällaisen kunnallisen kentän käyttäminen tarjoaisi golfia pelaaville mahdollisuuden harrastaa urheiluaan varsin pienin kustannuksin. Urheilu- ja ulkoilulautakunnan sekä kaupunginhallituksen ilmoituksen mukaan sisältyi Luukin maankäyttösuunnitelmaan myös golfradan rakentaminen. Kaupunginvaltuusto katsoi edellä olevan riittäväksi selvitykseksi aloitteen johdosta (2.11. 805 §).

Vt Valpas ym. olivat aloitteessaan, joka koski mahdollisuuksien selvittämistä *Helsingin kiläisten kuljettamiseksi retkeilyautoilla urheilu- ja ulkoilualueille*, todenneet mm., että kaupungin Espoosta retkeilyyn ja ulkoiluun varaamien laajojen alueiden käyttö oli jäänyt vähäiseksi, koska kulkumahdollisuudet näille olivat hankalat ja puutteelliset. Tähän suuntaan liikennöivät yksityiset linja-autot oli suunniteltu palvelemaan paikallista väestöä eivätkä sellaisenaan soveltuisikaan retkeilybusseiksi. Tämän vuoksi olisi kaupunkilaisia lauantaisin ja sunnuntaisin sekä muinakin vapaapäivinä ryhdyttävä kuljettamaan erityisillä retkeilyautoilla suoraan retkeilyalueelle ja sieltä takaisin. Urheilu- ja ulkoilulautakunta huomautti, että vaikka ulkoilualueet toistaiseksi olivat vielä keskeneräisiä, oli niiden käyttö ollut erittäin runsasta. Sekä Luukin että Salmin pysäköintialueet olivat viikonloppuina olleet kaikki käytössä. Varsinkin autoilevat perheet käyttivät hyväkseen näitä virkistysalueita. Vuonna 1965 oli espoolaisten liikennöitsijäin kanssa tehty sopimus, että linja-autot viikonloppuina ajoivat Luukin-ulkouilalueen keskukseen. Autolinjojen ulot-

tamisesta myös Salmin alueen keskusta oli käyty neuvotteluja. Lisäksi oli varattu erityisiä retkeilyautoja ns. kaupunkiretkiä varten. Kaupunginvaltuusto katsoi lausunnon riittäväksi selvitykseksi aloitteen johdosta (25.5. 397 §).

Eläintarhan urheilukentän perusparannuksista tai Stadionin käyttämisestä yleisurheilutarkoituksiin tekemässään aloitteessa mainitsivat vt Melin ym., että vaikka kaupunki viime vuosina oli myöntänyt määrärahoja useita urheilupuistoja varten, oli Eläintarhan urheilukenttä, joka on Suomen perinnerikkain urheilukenttä, jätetty vaille välttämättömiäkin perusparannuksia. Vaikka keskustasuunnitelman toteuttaminen aiheuttaakin mahdollisesti suuria muutoksia Eläintarhassa, ei Eläintarhan urheilukenttää olisi päästettävä rappeutumaan, koska keskustasuunnitelman toteuttaminen kestää arviolta 10—15 vuotta. Ellei Eläintarhan urheilukentän perusparannustöitä kuitenkaan jostain syystä voitaisi suorittaa, olisi Stadionin radat avattava säännöllistä yleisurheiluharjoittelua varten. Myöskin Stadionin ratojen tasoa olisi ensi tilassa parannettava, ainakin jos niitä käytetään useammin. Urheilu- ja ulkoilulautakunta oli todennut Eläintarhan urheilukentän olevan erään kaupungin vilkkaimmin käytetyistä kentistä. Tätä ei sen vuoksi ollut tarkoitus jättää rappeutumaan, vaan vuosikorjaukset tultaisiin suorittamaan tarkoituksenmukaisuusnäkökohtien perusteella. Lautakunta oli puoltanut Stadionin kenttien saamista yleiseen käyttöön. Tämä toimenpide helpottaisi Eläintarhan urheilukentän painetta keväisin ja syksyisin. Kaupunginhallituksen ilmoituksen mukaan tullaan em. toivomukset ilmoittamaan Stadion-säätiön hallitukselle. Kaupunginvaltuusto katsoi lausunnot riittäväksi selvitykseksi (6.4. 287 §).

Tekojääratojen aikaansaamista sekä normaalimittaisen jääpallokentän ja pikaluisteluradan rakentamista koskevissa aloitteissaan olivat vtt Kauhanen, Rahkamo ym. huomautaneet, että kaupunki urheilulaitoksia

rakentaessaan oli unohtanut sellaiset urheilulajit kuin luistelun ja jääpallon ja niitä varten tarvittavat harjoittelu- ja kilpailutilat. Jääpalloilijoiden ja pikaluistelijoiden harjoitus- ja kilpailumahdollisuuksia voitaisiin huomattavasti parantaa rakentamalla kaupunkiin tekojäärata, johon sijoitettaisiin kansainväliset mitat täyttävä jääpallokenttä ja 400 m:n pituinen pikaluistelurata. Tällaista kenttää suunniteltaessa, vaikka se rakennettaisiinkin vasta tulevaisuudessa, olisi jo nyt harkittava, sijoitetaanko se rakenteilla olevan jäähallin vaiko Pirkkolan urheilukentän läheisyyteen. Tällöin voitaisiin rakennusvaiheessa käyttää hyväksi nyt rakenteilla olevan jommankumman kentän koneistoa. Tämän vuoksi olisi näitä kenttiä rakennettaessa varauduttava siihen, että vastaisuudessa tarvitaan lisätilaa mainittuun tarkoitukseen. Mikäli nykyiset rakennelmat saadaan valmiiksi ennen kokonaissuunnitelmaa, vaikeutuu hankkeen teknillinen ja taloudellinen toteuttaminen huomattavasti. Urheilu- ja ulkoilulautakunnan ilmoituksen mukaan oli vapaa-ajanviettokomitean mietinnön ja sen perusteella kehitetyn urheilupuistosuunnitelman mukaisesti tarkoitus rakentaa tekojääratoja jääkiekkoulua sekä kauno- ja yleisöluistelua varten kolmeen suureen urheilupuistoon eli Pirkkolan, Talin ja Myllypuron urheilupuistoihin. Kaupunginhallitus oli antanut v. 1964 lautakunnan tehtäväksi uuden, jääpallopeliin ja pikaluisteluun soveltuvan avoimen kentän tarpeellisuuden, sijainnin ja rakentamiskustannusten selvittämisen. Asiaa oli sitten tutkittu ja sen perusteella rakennusvirastossa suunniteltiin parhaillaan Velodromin katsomon ja pukusuojarakennuksen täydellisen peruskorjauksen suorittamista sekä tekojääradan sijoittamista Velodromin sisäkentälle. Lisäksi oli tekeillä Velodromin valaistuksen parantamista koskeva suunnitelma, niin että myös iltaisin voitaisiin järjestää harjoittelu- ja otelutoimintaa. Luonnokset ja kustannusarviot oli tarkoitus saada valmiiksi kertomusvuoden aikana. Kaupunginvaltuusto katsoi

1. Kaupunginvaltuusto

lausunnot riittäväksi selvitykseksi. Lisäksi kaupunginvaltuusto hyväksyi seuraavan toivomusponnen: »Todetessaan tyydytyksellä aloitteiden johdosta suoritettut valmistavat toimenpiteet suuren tekojääradan rakentamiseksi valtuusto kuitenkin edellyttää, että vielä tutkitaan mahdollisuuksia 400 m:n pituisen tekojääradan rakentamiseksi hidastamatta silti radan valmistumista» (2.11. 802, 804 §).

Täysitehoisen valaistuksen aikaansaamiseksi kansainväliset mitat täyttävälle jääpallokentälle olivat vt Kauhanen ym. tehneet aloitteen, jossa huomautettiin, että jääpalloilijat voivat harrastaa urheiluaan tehokkaasti ja turvallisesti vain päivällä. Erittäin vaikeassa asemassa ovat seurat, joilla on useita sarjajoukkueita. Näiden ottelut joudutaan miltei poikkeuksetta järjestämään varhain sunnuntaiaamuina, etteivät he haittaisi muita luistelun harrastajia. Tämä merkitsee seuroille tulojen menetystä, sillä urheilukilpailuja seuraava yleisö ei tule kentälle sunnuntaiaamuisin. Harjoitukset taas joudutaan pitämään arki-iltaisin, jolloin heikko valaistus haittaa harjoittelua. Vakaviakin tapaturmia on sattunut silloin, kun useita joukkueita harjoittelee samanaikaisesti kentällä. Hyvin valaistut kentät toisivat ratkaisun moneen pulmaan. Urheilu- ja ulkoilulautakunnan ilmoituksen mukaan on mm. Ruotsissa suoritettu laajoja kokeiluja kenttävalaistusjärjestelmien parantamiseksi. Näistä saadut kokemukset ovat parhaillaan kaupungin urheilu- ja sähköalan asiantuntijain tutkittavina. Varsinaisten yleisöluistelukenttien valaistusta on voitu parantaa jo useilla kentillä ja kokonaan uusille kentille on jo rakennettaessa järjestetty tehokas valaistus. Parhaillaan ovat tekeillä suunnitelmat jääpalloiluun soveltuvan kenttävalaistuksen rakentamisesta Pirkkolan urheilu- ja Velodromin kentille. Urheilupaikkojen ja -laitosten rakentamisen kymmenvuotissuunnitelmassa on kenttävalaistuksia

myös otettu huomioon. Kaupunginvaltuusto katsoi lausunnon riittäväksi selvitykseksi aloitteen johdosta (2.11. 803 §).

Toimenpiteisiin ryhtymistä maauimalan rakentamiseksi Tapanilan urheilukentän läheisyyteen koskevassa aloitteessaan vt Lohikivi ym. olivat mm. huomauttaneet, että kaupungin pohjoisimpien alueiden väestö Tapanilassa, Suutarilassa sekä Puistolän-Heikinlaakson eli Suurmetsän alueella, n. 17 000 henkeä, oli kokonaan vailla uintimahdollisuuksia. Tämän vuoksi aloitteentekijät ehdottivat, että kaupunginhallitus ryhtyisi tarvittaviin toimenpiteisiin maauimalan rakentamiseksi Tapanilan urheilukentän pohjoispuolella sijaitsevalle kaupungin omistamalle alueelle tai, mikäli se olisi varattu toisiin tarkoituksiin, jollekin muulle sopivalle paikalle kuitenkin niin, että se mahdollisimman hyvin palvelisi ko. alueiden väestöä. Urheilu- ja ulkoilulautakunnan ilmoituksen mukaan oli laaditussa urheilupuistosuunnitelmassa Hiidenkiven puisto merkitty Tapanilan asemakaavaan urheilualueeksi, johon alustavien suunnitelmien mukaan voidaan rakentaa maauimala. Tapanilassa oli myös muita tarkoitukseen sopivia alueita, mutta niitä koskevat tutkimukset olivat vielä kesken. Rakennusvirasto oli 15.2. tilannut Pukinmäen, Oulunkylän ja Pikkukosken — Veräjämäen urheilupuistojen maankäyttösuunnitelmat kolmelta eri arkkitehdiltä. Pukinmäen urheilupuiston suunnitelmaa pyritään ensinnä kehittämään. Suunnitelmien on oltava valmiina 15.2.1967 mennessä. Suunnittelutyön aloittamista olivat viivästyttäneet eräät alue- ja asemakaavajärjestelyt, Hiidenkiven puiston osalta mm. aluevaihto valtion kanssa. Näiden kysymysten ratkaisemisen jälkeen on käytettävissä perustavat tiedot ja tyyppitutkimukset ns. kaupunginosauimalasta, jollaisia suunnitellaan Pukinmäkeen ja Pikkukoskelle. Kaupunginvaltuusto katsoi eo. lausunnon riittäväksi selvitykseksi (25.5. 396 §).